

(дата звернення: 18.04.2026).

3. Європейська Комісія. EU Bioeconomy Strategy. URL: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/research-area/environment/bioeconomy_en (дата звернення: 18.04.2026).

4. Державна служба статистики України. Розвиток системи державної статистики для моніторингу соціально-економічних перетворень. URL: https://ukrstat.gov.ua/prsds/prsds_u/opus.htm (дата звернення: 18.04.2026).

УДК 351.82:621.39

Власюк Т.М., к.е.н., доцент,
Гуринчук І. О., здобувач третього
(освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Київський національний університет
технологій та дизайну, м. Київ, Україна

ІНСТРУМЕНТИ ДЕРЖАВНОГО ВПЛИВУ НА РОЗВИТОК ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ

Наразі для економіки України характерним є стрімка цифровізація суспільних процесів, посилення ролі інформаційно-комунікаційних технологій та зростання ролі телекомунікаційного сектору як одного з основних чинників забезпечення економічної стабільності, конкурентоспроможності та національної безпеки держави. Телекомунікаційний сектор виступає основою формування цифрової інфраструктури, забезпечує функціонування електронного урядування, дистанційної освіти, електронної комерції, цифрового банкінгу та інших сфер суспільного життя.

Вважаємо, що до інструментів державного впливу на розвиток телекомунікаційного сектору варто віднести: 1) економічні інструменти – бюджетне фінансування програм розвитку галузі, податкові стимули і пільги, державні субсидії і гранти, пільгове кредитування, державно-приватне партнерство, механізми стимулювання інвестицій; 2) нормативно-правові інструменти – розробка та реалізація стратегій розвитку телекомунікаційного сектору, програм та планів, законотворча діяльність, ліцензування та сертифікація, встановлення стандартів та вимог, захист прав споживачів, антимонопольне регулювання; 3) інфраструктурні інструменти – розвиток мережевої інфраструктури, державні інвестиції в інфраструктуру, забезпечення доступу до об'єктів інфраструктури, підтримка розвитку регіональних та

сільських мереж, цифрова інфраструктура держави; 4) інформаційні інструменти – формування та реалізація комунікаційної політики, інформаційна підтримка бізнесу, просування цифрової грамотності населення, відкриті дані та забезпечення прозорості, моніторинг та аналітика рингу; 5) інституційні інструменти – діяльність Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку (НКЕК), координація між органами влади, розвиток держустанов і агентств, міжнародне співробітництво, публічно-приватний діалог, підвищення інституційної спроможності; 6) інструменти стимулювання інновацій та конкуренції – підтримка інноваційних проєктів, створення технопарків, інкубаторів, сприяння розвитку стартапів, заохочення конкуренції на ринку, впровадження нових технологій. Основні нормативно-правові акти України, що регулюють сферу електронного урядування, цифровізації та електронних публічних послуг наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Нормативно-правові акти, що регулюють сферу електронного урядування

№	Нормативно-правовий акт	Характеристика
1	Закон України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги»	Визначає правові та організаційні засади електронної ідентифікації, використання електронного підпису, електронних печаток та довірчих послуг. Регулює функціонування цифрової взаємодії держави, бізнесу та громадян
2	Закон України «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг»	Регулює механізми надання електронних адміністр. послуг, комплексних електронних послуг та автоматизованих сервісів через цифрові платформи держави
3	Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг»	Встановлює правовий статус електронного документа, порядок його створення, передачі, зберігання та використ. в системі державного управління й господарської діяльн.
4	Закон України «Про інформацію»	Визначає основні принципи інформаційних відносин, права громадян на доступ до інформації та функціонування інформаційних систем у державі
5	Закон України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах»	Регулює питання кібербезпеки та захисту державних електронних ресурсів, що є важливою складовою електронного урядування
6	Закон України «Про доступ до публічної інформації»	Спрямований на забезпечення відкритості діяльності органів влади та розвитку електронної демократії.
7	Закон України «Про Національну програму інформатизації»	Визначає стратегічні напрями цифрової трансформації держави та розвитку інформаційного суспільства
8	Закон України «Про адміністративні послуги»	Містить норми щодо цифровізації адміністративних сервісів та функціонування електронних сервісів для населення
9	Закон України «Про електронні комунікації»	Регулює функціонування телекомунікаційної інфраструктури та створює основу для розвитку цифрових послуг і електронного урядування
10	Закон України «Про захист персональних даних»	Визначає правила обробки та захисту персональних даних у цифровому середовищі

Джерело: [1]

Також варто зазначити, що Міністерство цифрової трансформації України та функціонування державного порталу Дія також є практичними інструментами

реалізації електронного урядування.

Отже, Україна успішно здійснює фундаментальну інституційну та нормативну трансформацію галузі. Перехід від застарілого закону про телекомунікації до нового європейського формату «електронних комунікацій», повна імплементація норм Європейського кодексу електронних комунікацій та забезпечення реальної незалежності галузевого регулятора (НКЕК) створили надійне правове підґрунтя для євроінтеграційних процесів.

Як зазначає Мілютін О. О. «цифрове урядування на регіональних рівнях підтримує децентралізацію, підвищуючи ефективність адміністративних процедур. Розвиток урядування робить державні послуги більш доступними, прозорими та менш корупціогенними. Як результат стало покращення позицій України в міжнародних рейтингах таких як: Networked Readiness Index (NRI), Digital Economy and Society Index (DESI), E-Government Development Index (EGDI) та інших [2].

Стратегічним вектором розвитку сектору на період до 2030 року неминуче залишатиметься розширення високошвидкісного покриття (VHCN), підготовка інфраструктури до повноцінного комерційного запуску мереж п'ятого покоління 5G (після скасування військових безпекових обмежень на використання спектра), а також остаточне подолання проблеми цифрової нерівності між різними регіонами. Довгостроковий успіх цього складного процесу буде повністю залежати від спроможності держави ювелірно збалансувати фіскальний тиск на операторів та ефективності інструментів стимулювання залучення інвестицій.

Література

1. Документи виду (Закон). Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main?find=2&dat=00000000&user=a&text=%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BD&textl=1&bool=and&org=0&typ=1&yer=0000&mon=00&day=00&dat_from=&dat_to=&datl=0&numl=2&num=&minjustl=2&minjust=
2. Мілютін О. О. Цифрова трансформація України: стан та тенденції розвитку станом на кінець 2025 року. Міжнародний науковий журнал «Грааль науки». 2025. № 59. С. 395-398.